

անի դու քահանայ, կէս դար քաջակայութենէ վերջ Ջուլայ» իր ծննդավայրը՝ գտնելով՝ յաջողեցաւ սիրանքը սեւեռել տնոր գործադրութեանը, Իրին կ'առաջարկուի ստանալիս գործին Տնօրէնիւնը, Տէր Հայրը սիրով կ'ընդունի այս հրաւերը, և իսկոյն Ամենիկա կը գտանայ՝ անմեական գործերը վերջնական կարգադրելու համար։ Ճանապարհին՝ կը հանդիպի Երուսաղէմ, ուր Տ. Թորգոսմ Ս. Գառնիարը պաշտօնը կը նկատէ տարիներէ ի վեր այրիացեալ այս գարգացեալ քահանային տալ արդապատիւն կարգ, և յաջորդ օրի իսկ, 1932 Օգոստ. 1. Մատուտը և Երազմայն կարգադրելու ստորժամները, իրրիւ միաբանի Ս. Ամենափրկչեան վանույ Ջուլայի, Հայր Սուրբը կ'անցնի Ամենիկա. արևել՝ Մայրաքոյն Արեւելը, Ջուլա, և Երազմանեան կոտակի խնամակալութեան հետ կ'ամրապնդէ հանգուցեալ Բարեբարին կամբը լիովին իրականացնելու գործը։ Այս առթիւ Ռազմային և Մատարայի եկեղեցիներէ եւս տարեկան նպատակներ աշխտանքի վերջ, կ'անցնի Կալկաթա, ուր, Ջուլայի Թծին այս անտրոնիկի տղ զիրերջանիկ դուստրը՝ տեղոյն հիւնաւորը պատուական հայ գաղութը լիովին կը խոստանայ իր աշակցութիւնը, ու Տ. Թէպորոս Ե. Վ. կը գտնայ Ջուլայ, Իրանի Կառավարութեան մօտ զհաճանիկ իմաստութեամբ կատարուած դիմումները արդիւնաւոր կը դառնան։ քանի մը տարիներէ ի վեր իրբ առա ի փորձէ արդէն սկսեալ զգործը կը հաստատուի Իրանի Շահընշահի Կառավարութեան քարծր արտօնութեամբ, և հանգ. Տ. Թորքն Ամենայն Հայոց Հայրապետի օրհնութեամբ, Կը վերամշակուի Դուլաբանդին ուսման ծրագիրը զերմանակալ կղերականներու մէջ աւանդուած ընթացքներու հետեւնորութեամբ և բնակավայր երկրի և եկեղեցւոյ մասնակի պահանջներուն պատշաճեցումով։

Այժմ, արդէն հաստատուած է Դպրանոցը իր Բահանայացւոյներու պատրաստութեան կիթարան, վեց տարուան ընթացքով։

Բայց որովհետեւ դիտուած է թէ շատ զրգրեր կան Թծին մէջ, ուր փափուած են եկեղեցիները, յարմար ընծայացուներ չլինելուն պատճառաւ, հարկաւոր նկատուած է առ ժամանակ մը յետաժգն վեցանակայի գործադրութիւնը և գովառել վեցամասնայ զատրեթայցով, հնարաւորութիւն ունենալու համար այդքան ատենի մէջ հառակաւոր, աւանդացեալ տիրացուներ պատրաստել իրենց կոչումին։ Այս ուղղութեամբ առաջին հունձը քաղուած է արդէն, շուրջ տասը ընծայացուներ, ըստ բաւականի կրթութիւն ստացած, Թարբիղ զրկուած և Գր. Լեւոնիքանգեան Սրբազանէն ձեռնադրուած և զորութեան են իրենց զրկուող, ուր կրօնական կանքը վերականգնէ ընդհանուր գովառակութեան մէջ։ Դպրանոցը կը գտնուի Ս. Ամենափրկչեան պատմական վանքին մէջ, ուր սաճն կրթութիւններ կան՝ այս զրգրեցիկ ձեռնարկը իր կատարումին հասցնելու համար։ Գործին ուղղիւն մ վերափոխուին է ուսումը եւրոպական դպրոցներու մէջ ըրած հոգեւորական մը, որ հաճախ կը ծերացան հասակին, կը գործէ աշխուժով և յարասեւ կամքով. իրեն աշակից ունենալով յատուկ Հոգաբարձութիւն մը։

Ջիրօրէն կը խնդակցենք այս կրօնական գործին շուրջ յաւառ եկած ոգեւորութիւն և ձեռք բերուած յաջողութեան համար։

Վստահ ենք թէ Դուր-Ջուլայի և իր բոլոր Թծմական Հայութեան պիտի չպակտի գգուատ արթնատուութիւնը և իրենց նախնական արդապատ, կրօնաւոր և կրթատէր եւանդը՝ անաշայլ բարեացակաւութեամբ յառաջ վարելու համար այս ձեռնարկը։ Վստահ ենք նորայիս ուր, Բրիտանական և Հրօնազական Հնդկաց քաղաքացւոյն մարգերուն մէջ ապրող Ջուլայահայութիւնը. որոնք՝ իրենց Մայր-Հայրենիքին համար սառնուած մարդու սէրը կատարելով փտանգին դէմ իրբ գէնը իրենց ծննդավայրին և Ազգին և եկեղեցիին սպաշտամուտը ունեցած են միշտ. պիտի չշեղին քնաւ իրենց դարաւոր ուղեգիծէն, և պիտի չհեղեկեն իրենց կրօնակրթական այս նուիրական վառարանին։

ԽԱՐԱ.

Ս. ՅԱՆՈՐԵ ԴՆԵՐՍԷՆ

ԱՄՍՈՐԵԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Սեպտ. 4 Կիրակի. — Տեղական Ս. Գառնարաց մատուցուեցաւ Ս. Երազման Տանաւոր մեր վերական երաշխաւոր Ս. Ատուածամոր յետմիջ լիւրայ Գառնարաց Ս. Երազման Տանաւոր Տեղաւոր Ս. Գառնար վրդ.

— Ի Ս. Հերշտակապետաց եկեղեցին քարոզեց Տ. Վահան վրդ. Վերջի մարդոյ դէտ կացուցի ըզբեղ տանի Իւրայիւն... (եղեկ. Գ. 17) ընարաւով. Ներկայացուց եղեկիւն մարգարէի Բովարդ գետին լիւրայ ունեցած տեսիլը և ապա՝ անոր Ատուածոյ կողմէ դէտ նշանակութիւնը Իւրայիւն վրդ. Գանուց զգուշացնելու համար անտրոնութեան գործելէ. Ներկայացուց այն տեսնուան իւրայիւն ժողովուրդին բարեպալեա ինկած վիճակը որուն իւրիկ նետուանց զերի տարուած էին տար երկրիներ. կործանած ու անբարկ դարձած էին Որոտապէն ու Տանաւոր, Երազման Տեղաւոր որ աշխատել ըլլաւ, իւրիկ Ատուածով կարողութեամբ իրենց զաւանգութեամբ կրթութեան կենսական գործին մէջ։

Սեպտ. 5 Բ. — Միաբանական ընդհանուր ժողով գումարուեցաւ ի պատրիարքարան, Տեղեկ ժողովոյ երկու պալատայն անդամներու տեղ իւրերու ընտրութեան համար, Ընտրուեցաւ Ս. Հերշտակապետաց եկեղեցիի Տեղաւոր Տ. Վահան վրդ. և ժառ. Վրդի փոխ. տեսուչ Տ. Արթուր վրդ.։

— Տ. Արթուր վրդ. որ շարքէ մը ի վեր յանկուղին էր տարաբնական մը պատճառով այսօր փոխարքուեցաւ Կեանքական հիւանդանոց։

Սեպտ. 8 Ե. — Այսօր տեղեկացաւ Ամեն Տ. Զաւէն նախկին Գառնարաց Կ. Գառնար, Սրբազանը տեղեկացաւ պատմական Ամեն Ս. Գառնարաց շուրջ տեսաւ գրութիւն մը, որուն մէջ իր գովառակութեան իւրեւն և մեծապէս միջնորդութեամբ ըլլալը կը յայտնէր, տեսնելով երազմարդէն Ատուածական Ամեն ևս քան զհա զարգացումը և զօրացումը։

կը շնորհաւորէր Ս. Պատրիարք հայրը եւ ապա շնորհակալութիւն կը յայտնէր իր գոտած սերակիր ասպնչականութեան համար:

✽ Սեպտ. 11 կիր.— Գիւտ Գոտայ Ս. Առտուածանին՝ Բացի օրուան ժամադրանքին երեք վարդապետներ միայն իշխան Գեորգիանին, Առտուածամօր եկեղեցին, օրուան տօնին առթիւ անդ մատուցուելիք Պատարագին ներկայ ըլլալու համար: Ժողովուրդէն եւ ոչ ոք ներկայ էր, տիրող կացութեան պատճառով:

✽ Սեպտ. 13 Գշ.— Տ. Մեծորդ Արք. վերադարձաւ իրանանէն, ուր զացած էր օգափոխութեան համար:

✽ Սեպտ. 18 կիր.— Ս. Պատարագ մատուցուեցաւ ի Ս. Յարութիւն եւ ի Ս. Հրեշտակապետ, ուր քարոզեց Տ. Պատկ Վրդ. Նիւթ ունեւայով Յիսուսի Պետրոսի ուղղած Վեդի զի՛ Ժողով է, զու ե՛կ զկնի իմն խօսքը: Բացառութեց թէ քրիստոնէական համար քաջարեւակապեա անօգուտ է կնն եւ նոր զտակարարն յայտնութեանակն եւ վախճանաբանական կնիւններու լուծումով նետաքթքուիլը, եթէ երբեք իր քրիստոնէական գիտակցութիւնը լուսաւորուած չէ արուած կեանքի մը հոգեւոր փորձառութիւններով:

— Այսօր յետ միջօրէի ժամը 4:30-ին Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր կարգադրութեամբ եւ նախագահութեամբ կատարուեցաւ մատնաւոր հեղուքի պարտութիւն Աւսարիի խաղաղութեան համար: Գարգեց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը, բնաբան սանկելով ձե՛րը, զու ստեղծէր, մի՛ կորուսեալներ» պատկանին խօսքը: Կարճ բայց խիտ խօսքերով պատկարացեց անաւոր վտանգը, որ իր մշտական չըլը նորէն ահա կոխեր է մարդկային արեւելի-խառն: Քրիստոնէութեան համար չիկնեցուցիչ դատաւ այդ միակը: Բայտ թէ մարդուն իրենապաշտպանութեան գէնքը իր միտքն ու սիրտն են աւելի: Բայց երբ արիւնին քաղցրը, իր կեանքին ոյճը ուրիշին արիւնէն քաղցուր կիրքը կը բռնկի իր մէջ, գազանն է որ կը խօսի իր հոգւոյն խորը: Բայց ինչ որ կրնայ դեռ միթիթարահան նկատուիլ մեզի համար ռա իրողութիւնն է թէ ամենէն մոլեցնածներուն մէջ ալ զազաւնը չէ սպաննած դեռ կրնաակը: Անոր համար է որ ամենուն սիրտը երկինք է ուղղուած անա, ամենքը կը նային յոյսի այն ժապակէնին, որ հառապակի մը պէս միացուց այնաւորի երկու մեծ ստատները, Լուստուն—Պէրլինը: Այդ հառապակիութիւնն է որ ուղղուած, եւ հայեցիք յոյսի, սիրոյ ալ շոյսի Աշխարհին թոյլ չտալ որ կորուսի իր արարչութեան պատկը, մարդկութիւնը, որ չընդունի քրիստոնէական քաղաքակրթութիւնը, որ խաղաղութիւնը, ոչ այնպէս ինչպէս մենք գիտենք զայնապրել, այլ ինչպէս իր իմաստութիւնը կը տեսնուի, պարզութիւն ամենուն: Կոչ ուղղեց ամենուն աղպկէտ ազօրիւ ի խորեցի արտի, եւայն:

✽ Սեպտ. 19 Բշ.— Տ. Սերովբէ Վրդ. վերջնականապէս ապաքինած ըլլալով վանք վերադարձաւ: Սեպտ 21 Դշ.— Մեծուղ Ս. Առտուածանին Ամբողջ միաբանութիւնը հանդերձ աշխարհոսք իշխաւ Ս. Առտուածանին Սեկեղեցին, ուր յետ Հրաշափառի արարչութեան, որուն կը հանդիպաւ Տ. Մեծորդ Արք. մատուցուեցաւ Ս. Պատարագ:

✽ Սեպտ. 24 Եր.— Պատարագիս կատարուիլը Սր. Քրիկովի այցելեց Ս. Գարգեց Հօր:

— Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր նախագահութեամբ կատարուեցաւ Քաջվերացի հանդիսաւոր նախաժամեր. որմէ ետք Քրիստոսի խաղափայլ

աին մեծ մատուցել թափօրով փոխադրուեցաւ Ս. Վիշապի մատուռէն Աւագ սեղան:

✽ Սեպտ. 25 կիր. խաչվեցաւ.— Մեծ հանդէսով պատարագեց Քարոզիչ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը, բնաբան էր. «Կե՛մ եւս լիցի պարծիլ քայց միայն ի խաչն Տեառն մերջ»: Ըրաւ թէ ներկայի մատնութեամբ, մեր այժմուան յախաղիչերով զփռարին է որ հասկնանք առաքելին խօսքուն բուն իմաստը: Այսօր, երբ խաչը պաշտօնութեան եւ վառքի մեծագոյն նշանն է, դիւրաւ զայն կրնանք պարծանքի առաքիպ ընել: Մինչ այն զարուն ուր Պողոս կը գրէր այդ բառերը, անիկա կախաղան մը՝ մահախիւն մը կը նկատուէր տակաւին, անարգութեան եւ քարշանքի իր մը քոսկ: Իր հօրը հաւատքը եւ խորունկ ներշնչումն էին միայն որ կրնային անոր մէջ իրենց ցոյց տալ քրիստոնէութեան խորհուրդին պատկերը, այնքան կենդանի եւ սրտառու, որ իրաւունք կը զգար իրեն՝ անոր վրայ բեռնելու աշխարհը իր բոլոր հրադարձներով, եւ ինչպիսին իսկ՝ իր մեղաց մարմինովը, այնուհետեւ նուիրուելու համար հոգեւոր փրկութեան պաշտպանին: Այդպէս եղաւ իր կեանքը ամբողջ, ու այդպէս ուղեւ է լինի ամէն հշմարտ քրիստոնէի կեանքը: Խաչին մէջ տեսնել պարծանքի գերազանցի պատկը, զայն նկատել մեր հոգեւոր կեանքին հշմարտ պատգամատուն՝ այժ պէս է լինի մեր հոգւոյն ամենէն մաքուր ձգտումը: Անիկա ցաւի եւ տրուութեան պատկեր մը չէ ա՛լ մեզի համար, այլ միթիթարութեան եւ խաղաղութեան, սրբութեան եւ քաշութեան խորհրդանշան մը: պարտականութեան զգացումին շոյսփիւնի մարմնացումը: Ատոր համար է որ մեր եկեղեցին խաչի գաղափարին նուիրած իր տօներով կը պատուէրէ մեզի բարձր պատկը զայն միշտ, վար չընել բնաւ հոգեւոր պարտականութեան այդ բնօրը (== վերացում խաչի), անտես չընել երբեք, մեր ուշադրութեան չընեն անցնել երբեք զայն, այլ միշտ նայիլ անոր (== երեսման խաչի), չկորսնցնել երբեք, միշտ անկորուստ պահել անոր զգացումն ու խորհուրդ մեր մէջ (== Գիւտ Գոտայ): ու վերջապէս իւրացնել, ազգայնացնել անոր հաւատքը, բերել կիմ եւ ոյճ մեր հանրական գոյութեան (== վարապալ խաչ): Իր քարոզիկ սկիզբը Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը պանծացուց անմոռաց յիշատակը Ս. Սիմոնայ քարեթոր (Միլլընիան եղբայր որուն վեհանաճի նուիրատուութեամբ՝ ոչ միայն երեսուցէ մի Սաղաքելական Սիմոնի այլ նաեւ ուրիշ ազգային հաստատութեանց, անմահ անուն է քրեցեցին իրենց ետին: Օրմնեց անոց յիշատակը մարդկային հանգիստ անունը հոգիներուն համար: Յաւաք Ս. Պատարագի կատարուեցաւ մեծաշուք հոգեկանգիստ Միլլընիան հարազատեցութեամբ:

— Կէտարին ետքը կատարուեցաւ շեղի հանգիստաւորութեամբ խաչվեցայի մեծ անդատանը, կենդան փայտի մատուռէք մեղապարտած խաչը պատուանդին վրայ չընդունցաւ: Խաչանե եւ կեղեցիկի մէջ է տառով օրհնուեցան այնաւորի չորս մօցերը: Հանդիպատան էր Տ. Մեծորդ Արք.: Երեկոյեան տեղի ունեցաւ ընդհ. միաբանական ընթերց իրաւարարութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, եւ այդ առթիւ եւ կատարուեցաւ հոգեկանգիստ Միլլընիան եղբայր համար:

✽ Սեպտ. 26 Բշ.— խաչվեցայի Մեծեղեցի առթիւ ի Ս. Փրկիչ, քարոզեց Տ. Արթուր Վրդ.: Այս քարոզը պիտի երկի Սիմոն յառաջիկայ թիւսին մէջ: